

# Correctievoorschrift VMBO-BB 2004

tijdvak 2

## GESCHIEDENIS EN STAATSINRICHTING CSE BB

### **inzenden scores**

Voor dit examen hoeft u geen afnamegegevens aan de Citogroep te verstrekken.

400030-2-634c

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

## 1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

## 2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

- 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
  - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 7 Indien de examinerator of de geëngageerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
  - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
  - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.  
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.  
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.  
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte leerweg geldt:  
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

### 3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Geschiedenis en staatsinrichting BB kunnen maximaal 48 scorepunten worden behaald.

De vakinhoudelijke argumenten waarvan sprake is in de algemene regel 3.3 moeten voor het vak Geschiedenis en staatsinrichting afkomstig zijn uit gezaghebbende, wetenschappelijk verantwoorde publicaties.

## 4 BEOORDELINGSMODEL

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

*Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.*

### SOCIALE ZEKERHEID EN DE VERZORGINGSSTAAT IN NEDERLAND

- 1 **maximumscore 2**  
1 onveilig  
2 wel  
3 ongezond
- Indien drie antwoorden juist 2  
Indien twee antwoorden juist 1  
Indien geen of één antwoord juist 0
- 2 **A**
- 3 **C**
- 4 **maximumscore 2**
- Bij afbeelding a probeerden arbeiders hun situatie te verbeteren door middel van stakingen 1
  - Bij afbeelding b probeerden arbeiders hun situatie te verbeteren door algemeen kiesrecht te eisen (door middel van demonstraties) 1
- 5 **B**
- 6 **maximumscore 2**
- Mening 4 past bij herinnering a 1
  - Mening 1 past bij herinnering b 1
- 7 **A**
- 8 **B**
- 9 **maximumscore 1**  
Niet gelukt, want uit de bron blijkt dat de werkloosheid in de periode 1931-1937 is gestegen.
- Opmerking*  
*Alleen indien na 'niet gelukt' een juiste uitleg volgt, mag een scorepunt worden toegekend.*
- 10 **A**
- 11 **B**
- 12 **maximumscore 1**
- Uitspraak 1 is juist
  - Uitspraak 2 is juist
- Indien twee antwoorden juist 1  
Indien geen of één antwoord juist 0

Vraag	Antwoord	Scores
○ 13	<b>maximumscore 1</b> Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende): → de stijging van het aantal werklozen → de stijging van het aantal arbeidsongeschikten → de stijging van het aantal mensen dat een uitkering aanvraagt	
○ 14	<b>maximumscore 1</b> Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende): → omdat deze jongeren nog thuis woonden en dus niet financieel onafhankelijk waren → omdat deze jongeren financieel door hun ouders konden worden geholpen	
○ 15	<b>maximumscore 2</b> 1 steeg 2 meer 3 niet	
	Indien drie antwoorden juist	2
	Indien twee antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0
○ 16	<b>maximumscore 1</b> eerst hoofdstuk 1, dan hoofdstuk 4, daarna hoofdstuk 3 en ten slotte hoofdstuk 2  <i>Opmerking</i> <i>Er is slechts één juiste volgorde.</i>	
○ 17	<b>maximumscore 3</b> Bij titel 1 hoort afbeelding b. Bij titel 2 hoort afbeelding c. Bij titel 3 hoort afbeelding d. Bij titel 4 hoort afbeelding a.	
	Indien vier antwoorden juist	3
	Indien drie antwoorden juist	2
	Indien twee antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0
<b>DE KOUDE OORLOG</b>		
○ 18	<b>maximumscore 2</b> • de Sovjetunie (Rusland) • de Verenigde Staten (Amerika)	1 1
● 19	<b>C</b>	
○ 20	<b>maximumscore 1</b> Uitspraak 1 is onjuist Uitspraak 2 is juist	
	Indien twee antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
○ 21	<b>maximumscore 2</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sovjetunie (Rusland)</li> <li>• Groot-Brittannië (Engeland)</li> <li>• Frankrijk</li> </ul> Indien drie antwoorden juist Indien twee antwoorden juist Indien geen of één antwoord juist	2 1 0
● 22	<b>B</b>	
○ 23	<b>maximumscore 2</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• bij 1: ijzeren gordijn</li> <li>• bij 2: communistische</li> </ul>	1 1
● 24	<b>B</b>	
○ 25	<b>maximumscore 1</b> daalde	
○ 26	<b>maximumscore 2</b> 1 Gorbatsjov 2 hervorming 3 openheid  Indien drie antwoorden juist Indien twee antwoorden juist Indien geen of één antwoord juist	2 1 0
● 27	<b>A</b>	
● 28	<b>C</b>	
○ 29	<b>maximumscore 1</b> D en R (dus: DDR)  <i>Opmerking</i> <i>Alleen als beide letters de juiste combinatie DDR opleveren, mag één scorepunt worden toegekend.</i>	
○ 30	<b>maximumscore 2</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bij afbeelding a hoort gebeurtenis 1</li> <li>• Bij afbeelding b hoort gebeurtenis 2</li> </ul>	1 1
○ 31	<b>maximumscore 1</b> Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende): → Duitsland heeft zich sterk gemaakt voor de invoering van de euro. → Duitsland is voorstander van uitbreiding van de EU met nieuwe lidstaten. → Duitsland speelt een actieve rol in de NAVO.	

Vraag	Antwoord	Scores
○ 32	<b>maximumscore 2</b> 1 kapitalisme 2 communisme 3 communisme 4 kapitalisme	
	Indien vier antwoorden juist	2
	Indien twee of drie antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0
● 33	<b>C</b>	
● 34	<b>D</b>	
○ 35	<b>maximumscore 1</b> eerst b, dan c en ten slotte a.	
	<i>Opmerking</i> <i>Er is slechts één juiste volgorde.</i>	
○ 36	<b>maximumscore 1</b> na	

#### VRAAGNUMMER EN BRONVERMELDING

vraag 1:

naar: J. Vleggeert, Kinderarbeid in de 19e eeuw, Bussum 1967, pag. 24.

vraag 3:

naar: Th. Wouters, Van bedeling naar verheffing, Stichting Zuidelijk Historisch Contact, Tilburg 1968, pag. 131.

vraag 4:

Th. Roep en C. Loerakker, Van nul tot nu, deel 3, Haarlem 1986, pag. 26 en 25.

vraag 5:

naar: A. Manning (red.), Nederland rond 1900, Amsterdam 1993, pag. 34.

vraag 6:

tekst 1: naar: J. Sniekers (red.), De Verzorgingsstaat, Een kwestie van politieke wil, pag. 15.

tekst 2: idem, pag. 3 (toets hoofdstuk 3 en 4).

vraag 7:

naar: J. v.d. Lans en H. Vuijsje, Lage landen, Hoge sprongen, Wormer 1998, pag. 131.

vraag 8:

J. v.d. Lans en H. Vuijsje, Lage landen, Hoge sprongen, Wormer 1998, pag. 130.

vraag 9:

H. v. Hulst e.a., Het rode vaandel volgen wij, Den Haag 1969, pag. 74.

vraag 10:

naar: J. Sniekers (red.), De Verzorgingsstaat, Een kwestie van politieke wil, pag. 4 (hoofdstuk 3 en 4).

vraag 11:

K. Ribbens, Verleden tijd, Nederland tijdens de wederopbouw, Weesp 1992, pag. 127.

vraag 12:

J. v.d. Lans en H. Vuijsje, Lage landen, Hoge sprongen, Wormer 1998, pag. 64.

vraag 17:

(a) Winkler Prins, Geschiedenis der Nederlanden, deel 3, Amsterdam - Brussel 1977, pag. 258.

(b) M. van Doorn e.a., Den Haag zoals het was, Zwolle 1992-1993, pag. 349.

(c) K. van Dijk en E. Oudenhoven, Gamma geschiedenis voor de bovenbouw, themaboek 4-5H, Den Bosch 1987, pag. 159.

(d) H. Bas en K. van de Heuvel, Nederland in de twintigste eeuw, Utrecht 1995, pag. 123.

vraag 19:

Hergé, Kuifje in het land van de Sovjets, Brussel 1999, pag. 78.

vraag 21:

T. Vaccaro, Entering Germany, Keulen 2001, pag. 62.

vraag 22:

naar: A. Zhdanov, 'Report on the International Situation to the Cominform, September 22, 1947' (in: The International Situation and Soviet Foreign Policy: Key reports by Soviet Leaders from the Revolution to the Present, ed. by Myron Rush, 1970), pag. 124-139.

vraag 23:

naar: M. Fogteloo, I have a dream, belangrijke en bijzondere redevoeringen uit de wereldgeschiedenis, Utrecht 1998, pag. 339-340.

vraag 24:

tekst naar: P. Opitz (red.), De Kroniek van onze eeuw 1950-1959, Utrecht 1998, pag. 54-55.

afb.: N. Kelly, De val van de Berlijnse Muur, Harmelen 2001, pag. 14.

vraag 28:

naar: G. Mak en R. van Stipriaan, Ooggetuigen van de wereldgeschiedenis, Amsterdam 1999, pag. 305.

vraag 29:

H. van Bree (red.), Het aanzien van 1989, Utrecht 1990, pag. 155.

vraag 30:

N. Kelly, De val van de Berlijnse Muur, Harmelen 2001, pag. 21.

vraag 35:

afb. a, b en c: N. Kelly, De val van de Berlijns Muur, Harmelen 2001, pag. 25, 13 en 16.

vraag 36:

H. van Bree (red.), Het aanzien van 1989, Utrecht 1990, pag. 172.